

REGERINGSRÄTTEN

RÄTTSFALL

Reparation eller ombyggnad?

Besvär av TI angående hemmansägaren L:s inkomsttaxering år 1952. — L. hade, sedan det påtalats att hans fastighet varit utsatt för vanhävd, åtagit sig att före viss tidpunkt uppföra en ny mangårdsbyggnad av den storlek och med den inredning, som kunde anses ändamålsenlig å ifrågavarande jordbruksfastighet. L. beräknade att av de under åren 1950 och 1951 nedlagda kostnaderna å mangårdsbyggnaden på i runt tal 60.000 kr. de avdragsgilla reparationskostnaderna uppginge till 10.760 kr. vid 1951 års taxering och 19.780 kr. vid 1952 års taxering. PN, som vid 1951 års taxering medgivit det då yrkade avdraget, vägrade helt det vid 1952 års taxering yrkade avdraget. KR medgav avdrag med 10.000 kr. Hos RR yrkade TI fastställelse av PN:s beslut och anförde därvid bl. a. : I detta fall hade en primitiv liggtimrad byggnad från år 1843, förvandlats till ett fullt modernt boningshus. Det kunde inte vara riktigt att hänföra denna ombyggnad av hela huset till en kombinerad ombyggnad och reparation endast därför att själva väggarna icke behövt utbytas men väl kompletteras med nya bjälklag och att sådana arbeten som exempelvis målning och tapetsering i och för sig tekniskt kunde hän-

föras till reparation. För huset hade ny grund och källarvåning utschaktats murstocken utrivits och all inredning utbytt. Centralvärme och sanitär utrustning hade installerats. I verkligheten hade ett nytt hus uppförts med användande av ännu brukbara delar av det gamla huset. — RR: ej ändring, enär såvitt av utredningen framginge vid husets istandsättning och modernisering så betydande delar därav bibehållits i väsentligen sitt ursprungliga skick, att arbetet icke borde i sin helhet hänföras till ombyggnad samt omständigheterna gäve vid handen att dessa äldre, bibehållna delar tillika reparerats. (RR:s utslag den 20/11 1957; en ledamot ansåg arbetena vara i sin helhet hänförliga till icke avdragsgilla ombyggnadsarbeten.)

En eller flera förvärvskällor: fastigheter.

Besvär av biografdirektören H. angående inkomsttaxering år 1950. — H. ägde två fastigheter i en och samma stad. Den ena var en hyresfastighet och den andra beboddes av H. själv. H. ansåg fastigheterna utgöra en enda förvärvskälla och använde därför det procentavdrag som belöpte på den sistnämnda fastigheten och som inte kunnat utnyttjas vid beräkningen av den kommunalskattepliktiga inkomsten

av denna fastighet för avräkning mot den motsvarande inkomst av hyresfastigheten, som kvarstod sedan dennas procentavdrag konsumerats. TN och PN betraktade fastigheterna som skilda förvärvskällor, i följd varav procentavdraget för den fastighet som H. själv bebodde inte kunde helt utnyttjas. KR: och RR: ej ändring. (RR:s utslag den 8/1 1958.)

Anm.: Se även RR:s utslag den 28/8 1957 i Skattenytt 1958 s. 32—33.

Royalty eller ej?

Besvär av grosshandlaren P. angående inkomsttaxering år 1953. — Sedan P. under år 1948 till en läkemedelsfabrik överlätit de reella tillgångarna i en av honom bedriven rörelse, överlät P. enligt ett avtal den 18/12 1950 med äganderätt å bolaget vissa inregistrerade varumärken, varjämte P. medgav bolaget rätt att använda ett icke inregistrerat varukännetecken och upplät åt bolaget ensamrätten i Sverige beträffande recepturerna till vissa preparat. I avtalet bestämdes vidare bl. a. dels att bolaget skulle för vart och ett av preparaten till P. erlägga en licensavgift motsvarande 7 % av bolagets fakturerade bruttoförsäljningspriser, dock för samtliga preparaten minst 18.000 kr. per år, dels ock att avtalet skulle gälla för en tid av 10 år, räknat från och med den 1/1 1951. Sedan avtalet upphört att gälla ägde bolaget avgiftsfritt nyttja preparaten. — PN beskattade P. för 18.000 kr. såsom inkomst av rörelse, vilket belopp P. uppburit under beskattningsåret. — P. hävdade, att avtalet i verkligheten innebar en överlåtelse av hans företags goodwillvärde i form av rätt till 10 års royalty på de varumärkesbelagda preparaten. Då han innehaft rörelsen under mer än fem år

kunde skattepliktig realisationsvinst inte uppkomma. KR och RR: ej ändring. (RR:s utslag den 14/1 1958.)

Kapitalförlust.

Besvär av direktören S. angående inkomsttaxering år 1951. — S. hade tillsammans med en annan person importerat vissa motorer. Affären hade finansierats på så sätt att S. utställt en växel å 40.000 kr., vilken accepterats av kompanjonen. Inflytande likvider skulle enligt avtal i första hand användas för betalning av växeln. Under 1950 nödgades S. inlösa av kompanjonen accepterade varuväxlar till belopp av 24.122 kr. Den senare hade sålt motorerna utan att verkställa redovisning. Vid beräkning av underskott å S:s rörelse vägrade PN avdrag för beloppet 24.122 kr. såsom varande kapitalförlust. KR och RR: ej ändring. (RR:s utslag den 7/1 1958.)

Förmån av fri bil.

Besvär av direktören B. angående inkomsttaxering år 1954. — B., som var direktör i ett bolag i vilket han och hans hustru ägde aktiemajoriteten, åtnjöt förmånen att för privat bruk använda en bolaget tillhörig personbil. PN uppskattade värdet av denna förmån till 2.000 kr. och bestämde taxeringen till statlig inkomstskatt till 15.590 kr. och till kommunal inkomstskatt till 16.880 kr. Bilen hade enligt B. körts 2.160 mil under beskattningsåret. För dagliga resor till och från sommarbostaden, cirka 17 kilometer tur och retur under tre månader, uppgick körsträckan till 127,5 mil. Om man härtill lade högt räknat 175 mil annan körning, kunde den privata körningen uppskattas till 300 mil. Av de totala kost-

naderna, 4.120 kr., belöpte således högst omkring 600 kr. på den privata körningen. TI invände bl. a., att antalet privat körda mil, vilket för övrigt inte styrkts, icke vore avgörande för värdet av förmånen ifråga. KR: ej ändring. RR: ej ändring, enär — oavsett vad B. uppgivit om den utsträckning i vilken han skulle ha begagnat den arbetsgivaren tillhöriga bilen — förmånen att få efter eget bestämmande även för enskilt bruk disponera bilen skäpligen kan uppskattas till åtminstone det av PN antagna beloppet. (RR:s utslag den 7/1 1958.)

Realisationsförlust — skentransaktion.

Besvär av TI angående direktören A:s inkomsttaxering år 1951. — I mars 1949 köpte A. 590 aktier i Aktiebolaget N. & S. för 55.026 kr. I december samma år ingav bolaget konkursansökan. A. löste under hand ut prioriterade fordringsägare och köpte av konkursboet bolagets maskiner inventarier hel- och halvfabrikat samt osäkra fordringar. Sedan konkursen ansetts avslutad i september 1950 köpte A. å stadsauktion i oktober s. å. återstående 410 aktier i bolaget för 156 kr. I maj 1950 hade A. sålt de först köpta aktierna för 100 kr. och i november sålde han de sist förvärvade för likaledes 100 kr. PN vägrade men KR medgav avdrag för realisationsförlusten å aktierna med 54.982 kr. TI hade invänt att då A. före försäljningen av aktierna tagit ut samtliga tillgångar ur bolaget aktierna vore värdelösa och att försäljningen uppenbarligen tillkommit för skens skull. RR: ej ändring. (RR:s utslag den 11/12 1957.)

Förtäckt utdelning genom utköp av fastighet.

A. Besvär av TI angående Svenska S-

och L-förbundets inkomsttaxering år 1951. — Förbundet hade under 1950 köpt samtliga andelar i en fastighetsförening. Därvid hade köpeskillingen för andelarna beräknats efter ett antaget värde å föreningens fastighet av 1.050.000 kr. Samtidigt eller något senare sålde föreningen fastigheten till förbundet för 700.000 kr., motsvarande det då gällande taxeringsvärdet. Vid 1952 års allmänna fastighets-taxering åsattes fastigheten ett taxeringsvärde av 850.000 kr. TI föreslog först att förbundet skulle taxeras för förtäckt utdelning till ett belopp av 350.000 kr., utgörande skillnaden mellan 1.050.000 kr. och 700.000 kr., men ändrade därefter, sedan förbundet åberopat värderingsutlåtande enligt vilket fastighetens värde uppskattades till högst 750.000 kr., sitt förslag till att avse ett belopp av 150.000 kr. eller skillnaden mellan köpeskillingen och 1952 års taxeringsvärde. PN följde detta senare förslag. KR undanröjde den ifrågavarande beskattningen men RR fastställde PN:s beslut. (RR:s utslag den 7/1 1958.)

B. Besvär av sjökaptinen H. angående inkomsttaxering år 1952. — Under 1948 förvärvade ett aktiebolag, i vilket H. ägde 95 av 100 aktier, samtliga andelar i en fastighetsförening, därvid föreningens fastighet värderades till 245.000 kr. Under 1951 sålde föreningen sin fastighet till H. för 200.000 kr., motsvarande det då gällande taxeringsvärdet. TI yrkade hos PN att H. skulle taxeras för förtäckt utdelning till ett belopp av 40.000 kr., motsvarande skillnaden mellan köpeskillingen och 1952 års taxeringsvärde å fastigheten, 240.000 kr. PN biföll yrkandet. KR och RR: ej ändring. (RR:s utslag den 7/1 1958.)

Anm.: Jämför t. ex. RÅ 1956 not. 922 (Skattenytt 1957 s. 32) som avser liknande fall och å andra sidan RR:s utslag den 12/3 och den 9/10 1957 i Skattenytt 1957 s. 251 resp. Skattenytt 1958 s. 37—38; i de senare fallen godkändes de gällande taxeringsvärdena. För frågan om beskattning av förtäckt utdelning vid utköp av fastighet är det verkliga värdet å fastigheten i princip avgörande.

Underlåtet avdrag för kommunalutskylder.

Besvär av jur. kand. R. angående inkomsttaxering år 1951. — Enligt en deklARATION för R:s minderårige son uppkom till statlig inkomstskatt beskattningsbar inkomst. Därvid hade emellertid inte gjorts något avdrag för kommunalutskylder. TN medgav sonen avdrag för honom påförd kommunalskatt, med påföljd att någon för statlig inkomstskatt beskattningsbar inkomst icke uppkom för sonen. På grund därav ansågs R. skattskyldig för sonens förmögenhet. Häröver klagade R., som framhöll att det måste vara oriktigt att mot den skattskyldiges önskan verkställa avdrag för kommunalutskylder. TN:s beslut fastställdes av samtliga överinstanser. (RR:s utslag den 7/1 1958.)

Periodiskt understöd.

Besvär av hemmansägaren M. angående inkomsttaxering år 1952. — M. yrkade avdrag för periodiskt understöd till fyra barn och en svärdotter med tillhoppa 24.000 kr. Av mottagarna var fyra under beskattningsåret bosatta i Sverige och en såsom missionär i Sydafrika. I nästa års deklARATION yrkade M. avdrag för periodiskt understöd till samma personer — av vilka två fortfarande var bosatta i Sverige, två

numera i Kongo och en alltjämt i Sydafrika — med tillhoppa 7.091 kr. TN och PN vägrade avdrag för beloppet 24.000 kr. vid 1952 års taxering. (Vid 1953 års taxering medgavs avdrag för beloppet 7.091 kr.) Vederbörande taxeringsinspektör ansåg, att avdraget å 24.000 kr. icke borde medgivas, då den skattskyldige inte gjort troligt att understödet vore av periodisk karaktär. Det syntes inte sannolikt att understödet i fortsättningen kunde utgå i samma omfattning. KR: ej ändring. RR medgav avdrag med 24.000 kr. (RR:s utslag den 7/1 1958; två ledamöter ville endast medge avdrag för de periodiska understöden till de två som bott i Sverige under båda åren.)

Varulagervärde vid förmögenhetstaxering.

Besvär av TI angående handlanden E:s förmögenhetstaxering år 1949. — PN beräknade värdet av varulagret i en av E. bedriven lanthandel till 221.990 kr., motsvarande anskaffningsvärdet efter avdrag av 10 % för inkurans m. m. Hos KR yrkade E., att varulagret — med beaktande av vid beskattningsårets utgång föreliggande inkurans, prisfallsrisk och latent skatteskuld — måtte upptagas till sitt bokförda värde, 100.990 kr. KR nedsatte lagervärdet till 185.707 kr., motsvarande anskaffningsvärdet, 247.609 kr., efter avdrag av 10 % för inkurans samt av 15 % för prisfallsrisk. RR fastställde dock PN:s beslut, enär vad i målet förekommit icke gäve stöd för antagande att det av PN beräknade värdet understigit 221.990 kr. (RR:s utslag den 18/9 1957.)

Anm.: Jämför Skattenytt 1954 s. 20 och 1957 s. 191.